

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tat-28 ta' Jannar, 2010

Citazzjoni Numru. 1429/1998/1

Kawza fil-lista: 28

**A mart B C, f' isimha proprju,
u bhala kuratrici 'ad litem' ta' wliedha minuri,
D, E u F
vs
B C**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attrici qed tippremetti u titlob hekk:

Billi l-kontendenti ilhom mizzewga sbatax-il sena (17) izda llum il-hajja konjugali bejniethom m' ghadhiex aktar possibli minhabba adulterju, kif ukoll sevizzi, mohqrija, theddid u swat mill-konvenut kontra l-attrici u wliedhom minuri D, E u F, u llum iz-zwieg tkisser irrimedjabilment; u

Kopja Informali ta' Sentenza

Billi l-attrici tinsab awtorizzata tipprocedi ghal separazzjoni personali permezz ta' digriet tas-Sekond' Awla tal-Qorti Civili tat-8 ta' Jannar 1998, digriet numru 5/98; u

Billi l-istess attrici kienet ammessa ghal beneficcju gratwitu biex tipprocedi bl-istanza odjerna b' digriet ta' din l-Onor. Qorti tas-6 ta' April 1998;

Jghid il-konvenut ghala din il-Qorti m' ghandhiex:

1. Tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-konjugi C u dan ghal ragunijiet imputabbli lill-konvenut B C;
2. Tafda l-kura u l-kustodja tal-ulied minuri D, E u F – ta' sbatax-il sena (17), hdax-il sena (11), u sentejn (2) rispettivament, f' idejn l-attrici;
3. Tiffissa ammont xieraq ta' manteniment ghall-attrici u wliedha minuri;
4. Tittermina l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti, tillikwidaha u taqsamha f' zewg porzjonijiet b' mod li jkunu komminati kontra l-konvenut id-disposizzjonijiet tal-Art. 48 tal-Kodici Civili;
5. Tawtorizza lill-attrici, flimkien mat-tliet ulied minuri, biss – ie ad eskluzzjoni tal-konvenut li tibqa' tghix fid-dar matrimonjali;

Bl-ispejjez kontra l-konvenut ingunt minn issa ghas-subizzjoni.

Rat li l-konvenut, debitament notifikat, ghazel li jibqa' kontumaci;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' l-attrici, il-lista tax-xhieda, u l-affidavits prezentati;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet moghti minn din il-Qorti fit-30 ta' Marzu 2006;¹

Rat ir-relazzjoni tal-perit legali l-Avukatessa Dottor Greta Agius, minnha debitament mahluf;²

Rat ir-rapport tal-perit tekniku l-AIC Mario Cassar, minnu debitament mahluf;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

L-Azzjoni

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attrici qeda titlob li din il-Qorti tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, ghar-ragunijiet kontemplati fl-artikoli 38 u 40 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta, unikament imputabbli lill-konvenut.

Separazzjoni Personali

Illi mill-provi jirrizulta li l-partijiet izzewwgu fit-12 ta' Novembru 1980, u minn dan iz-zwieg ghandhom tlett-it tfal, D, E u F, li twieldu rispettivament fil-5 ta' Settembru 1980, fit-30 ta' April 1987 u fit-12 ta' Awissu 1995; u li ghalhekk, illum t-tifel F biss, huwa minorenni.

Illi fl-ewwel disa' snin taz-zwieg, jidher li ma kienx hemm problemi bejn il-partijiet. F' dan iz-zmien il-konvenut kien jahdem ta' bennej. Eventwalment, u precizament wara li l-konvenut kera tlett garaxxijiet, bdew jinbtu l-problemi finanzjarji u wkoll dahlet il-pika bejn il-partijiet. L-inkwiet matrimonjali beda jeskali meta l-konvenut ta' spiss beda jidhol id-dar fis-sakra u jkisser l-affarijiet, jhedded lill-attrici u jghid li "l-ulied mhumiex minn tieghu"³; u kompla jaggrava wkoll minhabba certu fatti li qajjmu suspett fl-attrici li zewgha kien qed jiffrekwenta mara ohra. L-attrici

¹ Vol.1 fol.193

² Vol.1 fol.190 *et seq.*

³ Vol.1 fol.3

tghid ukoll li zewgha “ried jibghatni l-Gzira biex ingiblu flus.”⁴

L-attrici tghid ukoll li l-LM40 fil-gimgha li l-konvenut kien jaghtiha dak iz-zmien ma kienx jbbasta biex tghajjex il-familja, ghalhekk kellha tohrog tahdem barra mid-dar. Eventwalment il-konvenut waqqaf il-manteniment li kien jaghti lil martu ghaliha u ghall-ulied minuri taghhom; u di fatti rrizulta li, anke fil-mori tal-proceduri, u nonostane d-digrietu moghtija pendente lite, huwa naqas li jhallas il-manteniment dovut minnu, salv ghal xi perijodi limitat, meta kien kostrett li jhallas fil-mori tal-proceduri pendenti quddiem l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell Kriminali.

Illi l-attrici tispjega li matul il-konvivenza matrimonjali hija ssubiet aggressjoni fizika u morali minghand il-konvenut. Dan it-tilwim baqa' ghaddej anke waqt il-proceduri odjerni, kif jixdhu d-diversi rapporti tal-pulizija prezentati, sakemm eventwalment, din il-Qorti, ordnat li tul il-kumpliment tal-proceduri, il-konvenut jallontana ruhu mid-dar konjugali.

Illi mill-provi migjuba l-Qorti hija tal-fehema li l-konvivenza matrimonjali kienet saret insapportabbli ghall-attrici minhabba l-komportament aggressiv u abuziv da parti ta' zewgha fil-konfront taghha, ezercitat fuq bazi abitwali u ripetut u li jikkwalifika bhala 'sevizzi' u 'ingurji gravi' fit-termini ta' l-artikolu 40 fuq citat. Minn naha l-ohra, tsosserva li l-allegazzjoni ta' adulterju, maghmula mill-attrici, ma gietx sodisfacentement provata.

Dan premess u kkunsidrat, il-Qorti tikkonkludi li l-ewwel talba attrici hija gustifikata fil-fatt u fid-dritt, fit-termini ta' l-artikolu 40 tal-Kap.16.

Kura u Kustodja

Illi l-interessi tal-minuri F, li illum ghandu circa 14-il sena, jiddettaw li dan ghandu jigi fdat fil-kura u kustodja esklussiva ta' ommu l-attrici, bid-dritt ta' access liberu favur il-missier.

⁴ Vol.1 fol.48

Manteniment

Illi permezz ta' digriet moghti mill-allura Sekond' Awla tal-Qorti Civili fit-8 ta' Jannar 1998, il-konvenut li jahdem bhala bennej, gie ordnat jhallas lill-attrici retta alimentarja settimanali ta' LM10 ghaluha, u ta' LM30 ghat-tlett ulied, dak iz-zmien minuri.

Sussegwentement dan id-digriet gie emendat b' digriet ulterjuri moghti minn din il-Qorti fil-15 ta' Marzu 2007 li permezz tieghu l-konvenut gie ordnat li jhallas lill-attrici LM80 kull erba' gimghat bhala manteniment ghaluha, u LM50 kull erba' gimghat bhala manteniment ghat-tifel minuri F.

Manteniment Arretrat

Illi l-konvenut qatt ma hallas dan il-manteniment lill-attrici, tant li din kellha tiehu passi kriminali; u kien fil-pendenza tal-proceduri quddiem l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell Kriminali, u meta kien qed jiffaccja pieni ta' detenzjoni, li l-konvenut, fi tlett kawzi separati, hallas akkonti ta' LM520, LM320 u LM260, b' kollox LM1,100 ekwivalenti ghal €2,563.⁵

Ghalhekk il-konvenut ghandu jghati lill-attrici bhala manteniment arretrat:

[1] is-somma ta' €17,917.7 [LM7,690], rapprezentanti manteniment ghaluha mit-8 Jannar 1998 sat-28 Jannar 2010;⁶

[2] is-somma ta' €768.9 [LM330], rapprezentanti manteniment ghat-tifel D mit-8 Jannar 1998 sal-5 Settembru 1998;⁷

[3] is-somma ta' €885.40 [LM3,800], rapprezentanti manteniment ghat-tifel E, mit-8 Jannar 1998 sat-30 April 2005;⁸

⁵ Vol.1 fols. 224 u 227; u Vol.2 fol.353: Sentenzi moghtija mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali

⁶ **LM4,770** mit-8 Jannar 1998 sal-15 Marzu 2007 [477 gimgha x LM10]; u **LM2,920** mis-16 Marzu 2007 sat-28 Jannar 2010 [146 gimghat x LM20]

⁷ 33 gimgha x LM10

⁸ 380 gimghat x LM10

[3] is-somma ta' €15,366.35 [LM6,595], rapprezentanti: €11,114.10 [LM4,770]⁹ manteniment ghat-tifel F, mit-8 Jannar 1998 sal-15 Marzu 2007; u €4,252.25 [LM1,825]¹⁰ mis-16 Marzu 2007 sat-28 Jannar 2010;

Total ta' €42,906.95 [LM18,415], mill-liema ammont ghandu jitnaqqas €2,563 [LM1,100] l-ammont komplessiv fuq indikat tal-pagamenti maghmula mill-konvenut; b' hekk is-somma dovuta mill-konvenut lill-attrici bhala manteniment arretrat ghaliha u ghall-uliedhom, tammonta ghal €40,343.95 [LM17,315]

Manteniment Futur

Illi f' nota¹¹, mhux guramentata, prezentata wara digriet moghti minn din il-Qorti fit-23 Jannar 2007, il-konvenut jghid li hu jaqla' circa LM3,000 fis-sena, izda naqas milli jipproduci provi dokumentali; minn naha taghha, l-attrici pprezentat nota¹² guramentata li fiha tindika s-somma ta' LM1,000 bhala l-introjtu annwali taghha mill-impieg part-time li ghandha.

Ferm il-premess, il-Qorti, tenut kont tal-fatt li l-konvenut jahdem u ghandu s-sengha ta' bennej u jaghmel xoghol relatat mal-kostruzzjoni tal-bini, tenut kont tal-fatt li l-attrici ghandha impieg part-time li jirrendi ntrojtu annwali baxx, tenut kont ta' l-eta' ta' l-attrici¹³ li illum ghandha circa 46 sena, u tenut ukoll kont tal-fatt li l-minuri illum ghandu circa 14-il sena, il-Qorti hi tal-fehema li l-manteniment lil ghandu jhallas il-konvenut, bhala l-parti hatja tas-separazzjoni, lill-attrici bhala manteniment ghaliha jibqa' €46.60 [LM20] fil-gimgha, u l-manteniment li ghandu jhallas, qua genitur, ghat-tifel F jibqa' €29.12,5 [LM12.50] fil-gimgha sakemm dan jsir maggjorenni fil-12 Awissu 2013.

Illi, stante li mill-process jirrizulta car li l-konvenut mhux ser jhallas dan il-manteniment volontarjament, il-Qorti tikkunsidera opportun li tikkapitalizza dan il-manteniment f'

⁹ 447 gimghat x LM10

¹⁰ 146 gimghat x LM12.50

¹¹ Vol.1 fol.232

¹² Vol.1 fol.233

¹³ Numru ta' l-Identita' – 353063M

lump sum li ghandha tigi dedotta minn sehem il-konvenut mill-komunjoni ta' l-akkwisti; b' hekk jigi assikurat li dan l-obbligu tal-konvenut jigi ezegwit.

Konformament, il-Qorti tordna li l-konvenut jhallas lill-attrici [1] is-somma ta' €4,543.50 [LM1,950]¹⁴ ghas-saldu tal-manteniment tal-minuri F; u [2] is-somma ta' €30,290 [LM13,000] ghas-saldu tal-manteniment dovut lill-attrici ghaliha. Fil-komputazzjoni ta' dan l-ahhar ammont, il-Qorti hadet in konsiderazzjoni l-fatt li din is-somma ser tinghata f' daqqa lill-attrici li allura ser tibbenefika minnha fil-futur immedjat. Il-Qorti tordna li mill-imsemmija ammonti, jitnaqqsu l-pagamenti kollha, kontra debiti ricevuti, li l-konvenut jaghmel fil-frattemp.

Ghalhekk il-konvenut huwa ordnat li jghati lill-attrici s-somma golbali ta' €75,177.45 [LM32,265] rapprezentanti:
[1] €40,343.95.[LM17,315] manteniment arretrat;
[2] €4,543.50 [LM1,950] manteniment ghat-tifel F; u
[3] €30,290 [LM13,000] manteniment futur ghall-attrici.

Komunjoni ta' l-Akkwisti

Illi mill-provi jirrizulta li din tikkonsisti fis-segweni proprjeta':

- [A] Id-dar matrimonjali,
- [B] Uhud mill-mobbli fl-istess fond,
- [C] Vetturi [4],
- [D] Ghodod u armar [ta' bennej],
- [E] Kumpens mis-socjeta' assikuratrici tal-vettura Daewoo numru BAH 694,
- [F] L-inkwilinat ta' tlett garages.

Illi, filwaqt li fil-prezent l-attrici ghandha fil-pussess taghha l-oggetti that il-partiti [A] u [B], il-konvenut ghandu pussess tal-kumplament, salv il-kumpens indikat fil-partita [E] li ghad irid jithallas.

[A] Id-dar matrimonjali u l-garaxxijiet annessi maghha – din giet valutata mill-perit gudizzjarju fl-ammont ta' €150,000 [LM107,296.13]. Il-Qorti tordna li dan il-fond

¹⁴ 156 gimghat [28 Jannar 2010 sa 28 Jannar 2013] x LM12.50

jinbigh fuq is-suq hieles fi zmien sena ghall-prezz mhux inferjuri ghall-imsemmi ammont, u, fin-nuqqas, jinbigh bis-subbasta bl-istess kondizzjoni.

Illi r-rikavat jinqasam f' zewg porzjonijiet ugwali sabiex wahda tinghata lill-attrici, u l-ohra, wara li jitnaqqas minnha l-imsemmi ammont ta' €75,177.45 [LM32,267] li ghandu jithallas lill-attrici, tinghata lill-konvenut.

Illi fil-frattemp l-attrici qed tigi awtorizzata tibqa' tabita fl-imsemmi fond; izda gheluq sentejn mill-lum, jew fid-data li fih jsir il-bejgh, liema jigi l-ewwel, l-attrici permezz ta' dan il-gudizzju, qed tigi ordnata tivvaka l-istess fond.

[B] Is-sehem tal-konvenut mill-effetti mobbli tal-komunjoni, li jezistu fl-imsemmi fond, qed jigi assenjat kollhu lill-attrici;

[C] Illi dawn il-vetturi, li jinsabu elenkati f' lista esebita a fols.92 u 93 tal-process [Appendici A] hawn annessa, huma kollha fuq isem il-konvenut, izda huma tal-komunjoni ta' l-akkwisti. Il-Qorti qed tasenja lill-konvenut is-sehem ta' l-attrici f' dawn il-vetturi, filwaqt li tordna li l-konvenut jhallas nofs il-valur taghhom lill-istess attrici.

Illi, stante li ma ngabux provi dwar il-valur tal-vetturi, il-Qorti, in mankanza ta' valuri akkordati, tinnomina lil Joseph Zammit bhala espert tekniku biex jaghmel stima ta' l-istess, a spejjez taz-zewg partijiet.

[D] is-sehem ta' l-attrici fl-ghodod u armar tal-konvenut qed jigi assenjat lill-istess konvenut, b' mod li dawn ikun jappartjenu lilu fl-intier taghhom.

[E] il-kumpens dovut fuq il-vettura Daewoo BAH 694 ghandu jinghata kollu lill-attrici, li permezz ta' dan il-gudizzju hi awtorizzata tircevi l-istess kumpens;

[F] l-inkwilinat tat-tlett garaxxijiet ghandu jibqa' fl-intier tieghu fuq il-konvenut;

Kull parti ghandha tkun unikament responsabbli ghad-debiti maghmula minnha ad insaputa tal-parti l-ohra.

Illi rigward il-crane [Coles] li l-attrici tghid li l-konvenut kien xtara fiz-zwieg minghand is-socjeta' Roc-a-go ta' Bir id-Deheb, il-Qorti tosserva li ma ngabux provi sodisfacenti dwar l-ezistenza taghha; u, nonostante li fin-nota ta' sottomissjonijiet¹⁵ taghha l-attrici tghid li din ghandha n-numru FZN 456 – Dok.SMA1 sa SMA3 – dawn ma jirrizultawx mill-provi.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddeciedi billi:

- [1] tilqa' l-ewwel talba, u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, bi htija unika tal-konvenut;
- [2] tilqa' t-tieni talba, limitatament, u kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata 'Kura u Kustodja';
- [3] tilqa' t-tielet talba fis-sens fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata 'Manteniment'
- [4] tilqa' ir-raba talba, u tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti b' effett mill-1 ta' Lulju 1998, u tillikwidaha u tassenjaha fis-sens fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata 'Komunjoni ta' l-Akkwisti';
- [5] tilqa' il-hames talba limitatament u fis-sens fuq deciz fis-sezzjoni ntestata 'Komunjoni ta' l-Akkwisti.'

L-ispejjez kollha jigu sopportati mill-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

¹⁵ Vol.1 fol.306